

Rypsi Rapsi 2025

Kuukausittain päivittyvä ajankohtainen
öljykasvien markkinatilanne
meillä ja maailmalla

8/2020

Katsauksen toimittaa Hanna Helkkula, Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR

19.8.2020

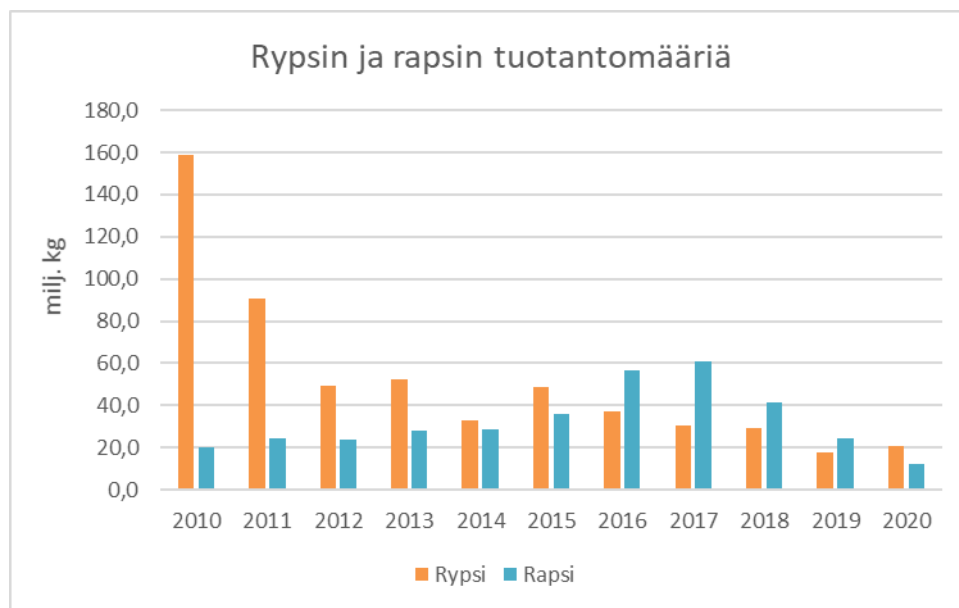

Niemi-säätiö
Kylvösiemensäätiö

Suomen näkymät

Luonnonvarakeskuksen satoarvion (tilanne 13.7.) mukaan rypsi- ja rapsisato olisi tänä vuonna vain 33 miljoonaa kiloa, mikä on viime vuotta 22 % pienempi tuotantomäärä. Rypsiä tuotettaisiin 21 miljoonaa kiloa, mikä on hieman enemmän kuin viime vuonna. Rypsin huippuvuodesta 2010 on tuotantomäärä tippunut radikaalisti, sillä vielä kymmenen vuotta sitten rypsiä tuotettiin 159 miljoonaa kiloa.

Myös rapsin tuotantomäärien suunta on ollut laskeva. Vuonna 2017 päästiin jopa 61 miljoonaan kiloon, mutta tämän jälkeen tuotantomäärien tippuminen on ollut nopeaa. Nyt ennustetaan tuotettavaksi vain 12 miljoonaa kiloa.

ProAgrian asiantuntijat kertovat ensimmäisinä puitujen syysöljykasvien sadon laadun ja määrän olleen tavanomainen. Etelä-Suomen rannikkoalueilla ja Satakunnassa sato on ollut jopa hyvä. Kevät-rypsin puinnit alkavat todennäköisimmin Uudellamaalla vasta elokuun lopussa ja muualla maassa muutaman viikko Uudenmaan jälkeen. Rapsin puinnit taas alkavat viikon myöhemmin kuin rypsin. Jälkiversonta ja pitkälle venynyt kukkiminen hidastavat puintien etenemistä.

Kasvukausi on ollut täynnä haasteita, mikä näkyy sato-odotuksissa. Maan öljykasvisadon arvioidaan olevan välttävä. Alkukauden kuivuus ja runsaat tuholaiset, etenkin rapsikuoriaiset, ovat aiheuttaneet suuria sadon menetyksiä. Varsinais-Suomessa sato on jäämässä 20-30 %:iin keskimääräisestä. Kaakkois-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla sato on jäämässä puoleen keskimääräisestä.

Globaalit markkinat

IGC arvioi globaalien rapsin tuotannon olevan kuluvalle kaudella 2020/21 69,8 miljoonaa tonnia. EU:ssa ensimmäiset rapsien puinnit ovat todentaneet pelättyä tilannetta; sato on jäämässä heikoksi. IGC arvioi EU:n sadon jäävän 15,4 miljoonaan tonniin. Myös Ukrainassa on ollut säiden kanssa ongelmia. Sateet ovat hidastaneet puinteja. Ukrainan satotasojen arvioidaan jäävän totutuista, tippuen viime kaudesta jopa 16 %:a 3 miljoonaan tonniin. Pienet rapsivarastot EU:ssa ja Ukrainassa ovat vahvistaneet alueiden rapsin hintoja. Kanadalaista alkuperää oleva rapsi oli kesä-heinäkuussa kilpailukykyisintä.

FAO:n öljykasvi-indeksi nousi monen kuukauden matalien lukemien jälkeen. Öljykasvisiementen ja kasviöljyjen hintaindeksit nousivat 3,1 ja 6,6, pistettä. Siementen hintaindeksiä rapsin ja soijan vahvistuneet hinnat auringonkukan pysyessä entisellä tasolla. Heinäkuussa soijan noteeraukset nousivat korkeimmiksi sitten tammikuun.

Lähteet:

- Suomen virallinen tilasto (SVT): Satotilasto [verkkajulkaisu]. Helsinki: Luonnonvarakeskus [viitattu 19.8.2020]. Saantitapa https://stat.luke.fi/satoarvio-2020-tilanne-137_fi
- ProAgria: VILJOJEN PUINNIT KÄYNNISTYMÄSSÄ. 11.8.2020 <https://www.proagria.fi/ajankohtaista/viljojen-puinnit-kaynnistymassa-15353>
- FAO: Oilcrops Monthly Price and Policy Update (MPPU). No. 133. <http://www.fao.org/3/cb0531en/cb0531en.pdf>
- International Grains Council. Grain Market Report. No 513.